

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԲԵԱՐ

ԼՈՒՐԵՐ

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՆԱՆԴԻՊՈՒՄ ՈՒՆԵՑԱՎ
ՆՈՒՆԳԱՐԻԱՅԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՆՏՏ**

Նախալային Կորնայի Բուսան քաղաքում անցկացվող Եկեղեցիների Տամաշխարհային Խորհրդի 10-րդ համաժողովի շրջանակներում, հոկտեմբերի 31-ին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսն, ի թիվս բազմաթիվ հանդիպումների, հանդիպում ունեցավ նաեւ Նունգարիայի Կաթողիկ Եկեղեցու ներկայացուցիչ Գուսարավ եպիսկոպոս Բոլսկեի եւ Նունգարական Եկեղեցիների Խորհրդի գլխավոր քարտուղար դոկտոր Վիլմոս Ֆիսչկի հետ:

Նանդիպման ընթացքում մասնավոր անդրադարձ կատարվեց Նունգարիայի իշխանությունների կողմից սպա Ռամիլ Սաֆարովի՝ Ադրբեջանին արտահանձնման խնդրին: Վեհափառ Տայրապետը, ցավով արձանագրելով, որ կատարվածը մեծապես սրվելով է հայ-նունգարական բարեկամությունը, նշեց, որ նման երևույթներն անընդունելի են եւ իբրեւ ազգայնության քարոզչություն համընդհանուր դատապարտության պետք է արժանանան:

Նունգարական եկեղեցիների ներկայացուցիչներն իրենց հերթին դատապարտեցին Նունգարիայի կառավարության կատարած քայլը:

Զրույցի ընթացքում Նունգարիայի եկեղեցիների պատվիրակությունը նաեւ իր աջակցությունը հայրենի ԵՄԽ 10-րդ համաժողովում Տայոց ցեղասպանության 100-ամյա տարելիցի վերաբերյալ քննարկվող բանաձեւին եւ պատրաստակամություն հայրենիցի իրենց ամբողջական մասնակցությունն ու աջակցությունը բերելու տարելիցի առիթով Տայոց Եկեղեցու կողմից կազմակերպվող բոլոր միջոցառումներին:

Վեհափառ Տայրապետը գոհունակությամբ ընդունեց Նունգարիայի ներկայացուցիչների պատրաստակամությունը՝ նրանց բերելով իր գնահատանքն ու օրհնությունը:

**ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎԵՑ
ՆԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՂԱՄՆԸ**

Նոյեմբերի 3-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսի գահակալության 14-րդ տարեդարձի առիթով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, մասնակցությամբ Մայր Աթոռի միաբանների եւ բազում ուխտավորների, կատարվեց Տայրապետական մաղթանք:

Մաղթանքի հանդիսավոր արարողությունը կատարվեց Ս. Պարարագի ավարից

հեպո Իջման Ս. Սեդանի առջև՝ հանդիսապետությամբ Գերաշնորհ Ս. Ռսկան արքեպիսկոպոս Գալիսթայանի:

Մինչ մաղթանքը, պատարագիչ Սրբազան Հայրը՝ Մայր Աթոռի Վարչարարական կան բաժնի փոխնի Գերաշնորհ Ս. Մուշեղ եպիսկոպոս Բաբայանը, շնորհավորական խոսք ասաց ազգընտիր Վեհափառ Հայրապետի գահակալության 14-ամյակի կապակցությամբ: «Այսօր, սիրելիներ, այսպեղ ենք, որպեսզի ցնծությամբ և ուրախությամբ խնդրենք Աստծուն, որպեսզի Նա իր օրհնությունն անպակաս դարձնի հայ հավաքացյալից և ընդհանրապես Հայ Եկեղեցին կազմող յուրաքանչյուր հայրերդուց, և առավել ևս այսպեղ ենք, որ աղոթք բարձրացնենք մեր Հայրապետության համար և մեր աղոթքներով խնդրենք, որպեսզի Աստված բազում քաջատուջ և երկար փառիներ պարգևի Ամենայն Հայոց Հայրապետին», - մասնավոր կերպով նշեց Մուշեղ Սրբազանը իր քառույթով:

Խոսքի վերջում Սրբազանը հայցեց Բարձրալից՝ ուժ և եռանդ պարգևել Հայոց Եկեղեցու բոլոր սպասավորներին՝ գլխավորությամբ համայն հայության հոգևոր Հոր՝ Գաբրիելին Բ. Վեհափառ Հայրապետին:

Այնուհետև, Հայրապետական մաղթանքի ընթացքում, ծնրադիր աղոթքներով, սաղմոսներով ու շարականներով եկեղեցականաց դասն ուխտավորների աղոթակցությամբ անսասանություն մաղթեց Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին և արդյունաշար գահակալություն՝ Հայոց Նովկապետին:

ԲՈՒՍԱՆՈՒՄ՝ ՆՇՎԵՅ ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԳԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ 14-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Հարավային Կորեայի Բուսան քաղաքում շարունակվում է Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի 10-րդ համաժողովը, որին մասնակցում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության պատվիրակությունը:

Նոյեմբերի 3-ին Մայր Աթոռի պատվիրակությունը ներկա գտնվեց Ղապրի և Հույն Եկեղեցիներում կատարվող Սուրբ և Ամմահ Պատարագին:

Հընթացս Ղապրի ուղղափառ եկեղեցում մատուցված սրբազան պատարագի՝ մասնավոր հիշատակության արժանացավ և փոխախմբվեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբրիելին Բ. Ծայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի գահակալության 14-րդ փառեղարձը:

Այս առիթով Ղապրի Ուղղափառ Եկեղեցու Թատաղրոս Պատրիարքի կողմից Հայ Եկեղեցու պատվիրակությանը փոխանցվեց Սուրբ Դամիերի վանքից բերված երկու սրբապարկեր:

Շնորհակալություն հայտնելով ջերմ ընդունելության, ինչպես նաև Վեհափառ Հայրապետի և Հայ Եկեղեցու համար կատարված աղոթքի կապակցությամբ՝ Հայ Եկեղեցու պատվիրակությունը Ղապրի Եկեղեցու ներկայացուցիչներին Վեհափառ Հայրապետի անունից հանձնեց Ս. Էջմիածնի զարդաքանդակ՝ փոխանցելու Թատաղրոս Պատրիարքին:

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ 100-ԱՄՅԱԿԻ ԵՒ ԼԵՈՒԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՐԻ ԱՆԿԱՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՅՈՒ ԵՆԻ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻՆ

Հարավային Կորեայի Բուսան քաղաքում ընթացող Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի 10-րդ համաժողովին քննարկվեցին և որդեգրվեցին մի շարք բանաձևեր:

Նոյեմբերի 6-ի նիստում «Պնդակաճարակ ժողովուրդների իրավունքի մասին» հայրաբարության քննարկման ժամանակ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության պապվիրակության կողմից բարձրացվեց Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդի ազատ ու անկախ ապրելու իրավունքի պաշտպանության հարցը: Պապվիրակությունը կոչ արեց ԵՏԽ-ին դադարադրելու այս հարցի առնչությամբ աշխարհում կիրառվող երկակի չափանիշները:

Նույն օրը համաժողովի՝ շուրջ 345 եկեղեցիների 3000 պապվիրակներն Հայոց ցեղասպանության 100-ամյա տարելիցի առիթով ընդունեցին հարուկ բանաձևը, որն արդյունքն էր Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի և Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսի պաշտոնական դիմումների, ինչպես նաև ԵՏԽ Կենտրոնական կոմիտեում Հայ Եկեղեցու նվիրակների հետևողական աշխատանքի:

Նշյալ բանաձևով որոշվեց՝

1. 2015 թ. ապրիլի 24-ի շրջանին ժնկում կազմակերպել միջազգային կոնֆերանս Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի անդամ եկեղեցիների, միջազգային զանազան կազմակերպությունների, իրավաբանների, իրավապաշտպանների մասնակցությամբ:

2. Սույն միջազգային կոնֆերանսին զուգընթաց կազմակերպել միջեկեղեցական աղոթք Ժնևի Մայր տաճարում:

3. Միջազգային կոնֆերանսի օրերին հրավեր ուղղել աշխարհի բոլոր Եկեղեցիներին՝ աղոթելու հայոց նահապակների համար:

Բանաձևը, որ Հայոց ցեղասպանության 100-ամյա տարելիցին ընդառաջ վերահասարակեց 1983 թ. ընդունած ԵՏԽ դիրքորոշումը, նշանակալի ձեռքբերում էր Հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործընթացում:

Նոյեմբերի 6-ի նիստերից մեկում տեղի ունեցավ նաև ԵՏԽ Կենտրոնական կոմիտեի ընտրությունը: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսության երկու պապվիրակներ՝ Տ. Վիգեն արքեպիսկոպոս Այրազյանը և Փոլա Տեր-Մաթոյանը, վերընտրվեցին ԵՏԽ Կենտրոնական կոմիտեի անդամ:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՎ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻՎԾԻՆ

Նոյեմբերի 11-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ծայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը վերադարձավ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին Հարավային Կորեա կատարած իր այցից, ուր մասնակցում էր Բուսան քաղաքում անց-

կացվող Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի 10-րդ համագումարին: Վերադարձին Ամենայն Հայոց Հայրապետն այցելեց Չինաստան, մասնավորապես՝ Պեկին, Շանհայ, Քուանգու քաղաքներ, ինչպես նաև Հոնկոնգ՝ ծանոթանալու հայ համայնքային կյանքին և իր օրինությունը փոխանցելու հայորդիներին:

Հոնկոնգում նոյեմբերի 9-ին Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը ներկա գտնվեց «Հայ տուն» կենտրոնի բացման արարողությանը, որին ներկա էին տարածաշրջանի քաղաքներից ու տարբեր երկրներից ժամանած շուրջ 150 հայորդիներ: Ազգային ու հոգևոր կյանքի կազմակերպման համար կենտրոնի սրահը Հոնկոնգի հայ համայնքին տրամադրել են տեր և տիկին Զակ և Զուլի Մաքսյանները:

Արարողության ընթացքում Վեհափառ Հայրապետն իր օրհնությունն ու պատգամը բերեց հավաքված հայորդիներին: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը «Հայ տուն» կենտրոնի համար օծեց նաև Աստվածամոր սրբապատկեր և վեմ բար, որպեսզի կենտրոնում պարբերաբար Ս. Պատարագներ մատուցվեն՝ տեղի հայ համայնքի հոգևոր կարիքների համար:

ՇՔԱՆՇԱՆՆԵՐԻ ՆԱԽԶՆՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ ՄՈՍԿՎԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԵՍՏ Ս. ՊԱՅԾԱՌԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ ԵԿԵՂԵՅՈՒՄ

Նոյեմբերի 16-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ծայրագույն Պապրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը մեկնեց Ռուսաստանի և Նոր Նախիջևանի հայոց թեմ, ուր նոյեմբերի 17-ին Մոսկվայի առաջնորդանիստ Ս. Պայծառակերպություն եկեղեցում տեղի ունեցավ շքանշանների հանձնման հանդիսավոր արարողություն:

Հանդիսապարությանը Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի նորակառույց փաճարում մատուցվեց Սուրբ և Ամնահ Պապարագ, որի ավարտին Վեհափառ Հայրապետը Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու «Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ» և «Սուրբ Ներսես Շնորհալի» պարվո բարձր շքանշաններ և օրհնության գրեր հանձնեց Ռուսաստանի և Նոր Նախիջևանի հայոց թեմի 122 բարերարների՝ ի գնահատություն նրանց ազգօգուտ և եկեղեցաշեն գործունեության: Ս. Խորանից Հայրապետական Սրբաբառ կոնդակներն ընթերցեց թեմակալ առաջնորդ Տ. Եզրաս արքեպիսկոպոս Ներսիսյանը:

Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու պարգևների հանձնումից հետո ներկաներին Հայրապետական իր օրհնությունն ու պարգամը բերեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը: «...Այսօր ուրախություն է մեզ համար, որ մեր Եկեղեցու հավաքավոր զավակներին արժանին մատուցեցինք և նրանց կուրծքը զարդարեցինք մեր Եկեղեցու բարձր պարգևներով, քանզի իրենց արդար վաստակի արդյունքն ընծայաբերում են բարին արարելու, Հայրենիքը շենացնելու, Եկեղեցին պայծառացնելու նվիրական սուրբ գործի համար: Արադարեւ, շքեղաշուք այս կառույցը, աղոթքի այս փունը փառաբանություն է ինչպես մեր ազգի, նույնպես մեր բարերար զավակների համար», - նշեց Նորին Սրբությունը՝ գոհունակություն հայտնելով, որ այսօր մոսկվաբնակ հայորդիները հնա-

րավորություն ունեն փառասեղ Ս. Պայծառակերպություն եկեղեցու մեջ աղոթելու և մասնակցելու սրբազան արարողություններին:

Վեհափառ Հայրապետն իր խոսքում գնահատանքով հիշեց լուսաեղբի Մուրադ Սարգսյանին և Մերութան Լալայանին, ովքեր նույնպես ժամանակին իրենց կարևոր մասնակցությունն էին բերել առաջնորդանիստ եկեղեցու շինարարական աշխատանքներին: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն իր օրհնությունը բերեց նաև թեմակալ առաջնորդ Տ. Եզրաս արքեպիսկոպոս Ներսիսյանին՝ թեմի հոգևոր կյանքի աշխուժացման և եկեղեցական համալիրի կառուցման համար:

Այնուհետև, այս ուրախալի առիթով եկեղեցական համալիրի սեղանապանը Կրեդի ունեցավ ցերեկույթ, որի ընթացքում գեղարվեստական կարարումներով հանդես եկան Մոսկվայի Հայոց պառլամենտի «Ուսանա» երգչախումբը՝ խմբավարությամբ Լևոն Բեկլարյանի, «Ալիուն» ժողովրդական գործիքների և «Կոչնակ» դիտախաբների խմբերը, ինչպես նաև «Հայասա» պարային համույթը և մանուկների պարային նորաստեղծ խումբը:

Հանդիսության ընթացքում բարերարներին գնահատանքի խոսք ասաց Եզրաս սրբազանը: «Ողորդ ուրախություն է մեզ համար, որ եկեղեցասեր ոգին գործել է ձեզ պես հայոցիների սրբերում և ծնունդ է տալիս բարի իրագործումների, որի ականատեսն ենք այսօր մենք բոլորս», - ասաց Սրբազան հայրը՝ մաղթելով, որ Տիրոջ հովանավոր Աջը միշտ գործվի լինի նրանց՝ նույն եռանդով շարունակելու բարի գործերով շննացնել Մայր Եկեղեցին:

Երախտագիտության խոսքով հանդես եկան ազգային բարերարներ Ռուբեն Գրիգորյանը, Մամիկ Կարապետյանը, նաև երույթ ունեցան ՌԴ-ում ՀՀ արտակարգ և լիազոր դեսպան Օլեգ Եսայանը, և Ռուսաստանի և Նոր Նախիջևանի հայոց թեմի թեմական խորհրդի արևմտալեզու Արթուր Չիլինգարովը:

Հանդիսության ավարտին ներկաներին վերստին իր օրհնությունը բերեց Ամենայն Հայոց Հայրապետը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆՈՒՄ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ԱԶԳԱՅԻՆ Ս. ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅ ԾԵՄԱՐԱՆՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Նոյեմբերի 12-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում գումարված Վանական խորհրդի նիստի ժամանակ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Շայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը մեծ ցավով անդրադարձավ Դամասկոսի Սուրբ Սարգիս եկեղեցուն կից գործող Ազգային Սրբոց Թարգմանչաց ճեմարանի մոտ նոյեմբերի 11-ին տեղի ունեցած ահաբեկչական գործողությանը, որի հետևանքով զոհվել են մարդիկ, այդ թվում երեխաներ:

Նորին Սրբությունը խստորեն դատապարտեց կրթական հաստատության հան-

Անա Բրիտանիա Շրիմյանը Էռնեստյան դպրոցում

Իսպանացի կաթոլիկ ուխտավորները Մայր Աթոռում

դեպ իրականացված հրեշավոր այս հանցագործությունը՝ անընդունելի նկատելով նաև այն, որ հակամարտության ընթացքում մասնավոր թիրախի տակ են առնվում քրիստոնեական համայնքները:

Այս կապակցությամբ Ամենայն Հայոց Հայրապետը Դամասկոսի Հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Արմաշ եպիսկոպոս Նալբանդյանի միջոցով իր վշտակցությունն է հայտնել զոհերի ընտանիքներին ու հարազատներին՝ ընդգծելով, որ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը պիտի շարունակի իր գորակցությունը բերել սիրիահայությանը՝ հոգևորականաց դասին եւ ողջ ժողովրդին:

Նոյեմբերի 17-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում Ս. Պատարագի ավարտին կատարվեց հոգեհանգստյան արարողություն՝ Դամասկոսի Սուրբ Սարգիս եկեղեցուն կից գործող Ազգային Սրբոց Թարգմանչաց ճեմարանի մոտ նոյեմբերի 11-ին տեղի ունեցած ահաբեկչական գործողության հետեւանքով զոհված հայ երեխաների համար:

Մինչ հոգեհանգիստը հավուր պատշաճի խոսքով հանդես եկավ Մայր Աթոռի միաբան Գերաշնորհ Տ. Ոսկան արքեպիսկոպոս Գալփաքյանը, որ սրտի մեծ ցավով ու կսկիծով անդրադարձավ մեկ շաբաթ առաջ Դամասկոսի Ազգային Սրբոց Թարգմանչաց ճեմարանում տեղի ունեցած ողբերգությանը: Սրբազան Հայրը խստագույնս դատապարտեց նմանօրինակ անմարդկային գործողությունները՝ նշելով, որ երեխաների սպանությունը գերագույն ոճիրն է, քանի որ վերջիններս անկախ իրենց կրոնական պատկանելությունից, պիտի վայելեն ամենքի խնամքն ու պաշտպանությունը:

Զոհվածների ծնողներին ու հարազատներին փոխանցելով Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Շայրագույն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ցավակցությունները՝ Ոսկան Սրբազանը, հոգևորականաց դասին ու ներկա բոլոր հավատացյալներին հրավիրեց անմեղ զոհերի հոգիների հանգստության համար կատարվելիք միասնական աղոթքի:

ՆԱՄԱԿԱՐԳԻԶՆԵՐ՝ «ԷՕՌՆԵԿՅԱՆ» ԳՊՐՈՑԻ ԱՇԿԵՐՏԵՆՐԻՆ

Նոյեմբերի 21-ին «Ֆրութֆուլ Արմենիա» հիմնադրամը «ՆՈՒՌ» (Նոր ուսումնական ռազմավարություն) ծրագրի շրջանակներում Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի «Էօնեկյան հանրակրթական դպրոցի» առաջին դասարանի աշակերտներին եւ նրանց դասավարներին համակարգիչներ բաժանեց: Ազգային բարերար Էդուարդո Էօնեկյանի նախաձեռնած ծրագիրն արդեն երկրորդ փարին է, որ գործում է բարերարի անունը կրող հանրակրթական դպրոցում:

Միջոցառումը դպրոցի աշակերտների կողմից բացվեց Տերունական աղոթքով, ապա ՆՇ Օրիներգի ու «Էօնեկյան հանրակրթական դպրոցի» հիմնների կապարումներով: Ապա երախարագիւրության խոսք ասաց դպրոցի փնօրեն Յուրի Զիլավյանը: Պարոն Զիլավյանը դպրոցի ուսումնական ծրագրի շրջանակներում նման նախաձեռնության

համար շնորհակալություն հայտնեց արգենտինահայ նշանավոր գործարար Էդուարդո Էօռնեկյանին և միջոցառմանը մասնակից նրա ներկայացուցիչներին՝ նշելով, որ ծրագիրը մեկ փարվա ընթացքում դրական արդյունքներ է գրանցել ուսումնական ընթացքի մեջ: Տնօրենը հույս հայտնեց, որ ծրագիրը կտարածվի նաև Հանրապետության այլ դպրոցներում:

Աշակերպներին, ծնողներին և ուսուցիչներին շնորհավորանքի խոսք ուղղեց «Ֆրոյդֆուլ Արմենիա» հիմնադրամի գլխավոր գործադիր տնօրեն Անա Քրիստինա Շիրինյանը: Վերջինս ուրախությամբ արձանագրեց, որ նոր ծրագիրը նպաստում է ուսումնական գործընթացի առաջխաղացմանն ու որակի բարձրացմանը:

Այնուհետև, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ծայրագույն Պարբիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնությունն ու գնահատանքը ծրագրի կազմակերպիչներին փոխանցեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի տնօրեն և «Էօռնեկյան հանրակրթական դպրոցի» տնօրեն Տ. Վարդան վարդապետ Նավասարդյանը: Հայր Սուրբը, շնորհավորելով քաղաքական դասարանի աշակերպներին և ուսուցիչներին, երախտագիտություն հայտնեց բոլոր այն անձանց, որոնց ջանքերով ծրագիրը գործում է դպրոցում: Հայր Վարդանը իր խոսքում վստահություն հայտնեց, որ կրթության գործի իրականացման ճանապարհին համագործակցությունը և նման ծրագրերի իրականացումը գիտելիքներ ձեռք բերելու գործում կրթական յուրահատուկ հեղափոխություն պիտի դառնան աշակերպների համար՝ կրթելու և դաստիարակելու նրանց իբրև լավ քրիստոնյաներ ու արժանավոր հայորդիներ: Տեսուչը մասնավորապես նշեց, որ հարավփոփյա աշխարհի արագընթաց զարգացման մեջ հայ մանուկները և պատանիները պետք է համաքայլ ընթանան համաշխարհային նվաճումներին, որպեսզի իրենց որոշիչ դերակատարությունն ունենան քաղաքակրթության զարգացման և գիտության ասպարեզում: Հայր Վարդանը նաև ընդգծեց, որ այսօրինակ ծրագրերի իրականացումը կրթական օջախներում գիտելիք ձեռք բերելու անսպառ աղբյուր պիտի դառնա:

Հանդիսության ավարտին երգերի կատարումներով հանդես եկան «Էօռնեկյան հանրակրթական դպրոցի» աշակերպները, որից հետո Անա Քրիստինա Շիրինյանը Մ.Ս.Օ.Տ.Տ. համակարգիչներ ընծայաբերեց դպրոցի քաղաքական դասարանների աշակերպներին:

Միջոցառմանը ներկա էին նաև դպրոցի Նոգաբարձուների խորհրդի անդամներ, ուսուցիչներ և աշակերպների ծնողներ ու հյուրեր:

«ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՈՒՍՈՒՅԻՉ» ՄՐՅԱՆԱԿԱՐԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆՈՒՄ

Նոյեմբերի 26-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում՝ Գևորգյան Հոգևոր ճեմարանի հանդիսությունների դահլիճում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ծայրագույն Պարբիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնությամբ փառքի ունեցավ «Լավագույն ուսուցիչ» ամենամյա հանրապետական մրցույթի 2013 թվականի հաղթողների մրցանակաբաշխությո-

յան հանդիսությունը: «Լավագույն ուսուցիչ» ամենամյա մրցույթը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի և ՏՏ Կրթության ու գիտության նախարարության համագործակցության շրջանակներում իրականացվում է արդեն 10 տարի: Այն կազմակերպվում է Մայր Աթոռի բարերար ամերիկաբնակ Սիլվա Տեր-Սյուրեփանյանի հովանավորությամբ:

«Լավագույն ուսուցիչ» մրցույթը, որին մասնակցում են «Նայոց Եկեղեցու պատրաստություն», «Նայոց պատրաստություն», «Նայոց լեզու և գրականություն», «Բնագիտություն» (Ֆիզիկա, քիմիա, կենսաբանություն) առարկաների ուսուցիչներ, ինչպես նաև տարրական դպրոցների դասվարներ, անցկացվում է ՏՏ բոլոր մարզերում և Երևան քաղաքում՝ մարզային և հանրապետական փուլերով, որի արդյունքներն ամփոփվում են հանդիսավոր մրցանակաբաշխության ընթացքում:

Նախապես սկսվեց Տերունական աղոթքով, որից հետո բացման խոսքով հանդես եկավ Մայր Աթոռի Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի տնօրեն Տ. Վարդան վարդապետ Նավասարդյանը: Նայր Վարդանը ողջունեց բոլորի ներկայությունը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում և անդրադարձավ մրցույթի նպատակին՝ խրախուսելու ուսուցչի և մանկավարժի աշխատանքը հայոց զավակների կրթության և դաստիարակության ազգային գործում, հայտնաբերելու այն ուսուցիչներին, ովքեր արժանի են մեծարանքի և գնահատանքի իրենց մարդակերպման վեհ առաքելության գործի մեջ: Նայր Սուրբը նշեց նաև, որ Եկեղեցին նմանօրինակ միջոցառումներով ու ծրագրերի իրականացումով կարևորում է ազգային-հոգևոր առողջ գիտակցությամբ երեխաների կրթության և դաստիարակության գործը՝ այդ առաքելության մեջ սերմանելով հայրենիքի ու Մայր Եկեղեցու հանդեպ հավատարմության ու պատասխանատվության գիտակցություն:

Այնուհետև հանդիսության կազմակերպիչներին ու մասնակիցներին Ամենայն Նայոց Կաթողիկոսի օրհնությունը և բարեմաղթանքերը փոխանցեց Մայր Աթոռի հոգևոր կրթական հասարակությունների վերաբնակ, Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի տնօրեն Տ. Գևորգ եպիսկոպոս Սարգսյանը: Սրբազան Նայրն իր խոսքում նշեց, որ Նայոց Եկեղեցին մշտապես կարևորել է կրթության նշանակությունը հայ ժողովրդի կյանքում՝ ընդգծելով, որ դարեր շարունակ հայոց վանքերը եղել են նաև դպրոցներ, մշակույթի սրբոցման և պահպանման կենտրոններ: Գևորգ Սրբազանը երախտագիտություն հայտնեց Ամենայն Նայոց Կաթողիկոսին՝ հայ ուսուցիչների հանդեպ ցուցաբերած հայրախնամ, բարի վերաբերմունքի համար, ապա շնորհակալություն հայտնեց նաև ՏՏ ԿԳ նախարարությանը՝ հարկապես վերջին տարիներին Նայ Եկեղեցու հետ համագործակցության ոգին խորացնելու և զարգացնելու համար:

ՏՏ ԿԳ նախարար Արմեն Աշոտյանի անունից ողջույնի և շնորհավորանքի խոսք ասաց ՏՏ ԿԳՆ հանրակրթության վարչության պետ Նարինե Նովհանիսյանը: Նա ուրախությամբ ընդգծեց, թե անցկացվող մրցույթը վկայությունն է այն կարևոր հանգամանքի, որ դպրոցը բարի, հանդուրժող և մեծ գիտելիքներով զինված մանկավարժների ձեռքերում է: Իր խոսքում նա մեծապես կարևորեց համագործակցությունը Նայ Առաքելական Եկեղեցու և ՏՏ ԿԳ նախարարության միջև, ինչպես նաև կրթության գործում

երեխաների հոգևոր դաստիարակությունը: Շնորհավորելով ուսուցիչներին մրցանակաբաշխության առիթով՝ ՆՏ ԿԳՆ հանրակրթության վարչության պետն արդյունավոր աշխատանք մաղթեց նրանց:

Հանդիսության առիթով ՆՏ ԱԺ Գիտության, կրթության և մշակույթի հանձնաժողովի անունից ուսուցիչներին շնորհավորեց ԱԺ պարգևատար Կարինե Աճեմյանը՝ կարևորելով ուսուցչի աշխատանքը գնահատող ու խրախուսող ամենամյա այս մրցույթը:

Այնուհետև Տ. Գևորգ եպիսկոպոս Սարգսյանն ու փիլին Նարինե Հովհաննիսյանը հաղթող ուսուցիչներին հանձնեցին մրցույթի մասնակցության վկայականներ, հոգևոր գրականություն և դրամական պարգևներ:

Առաջին մրցանակի արժանացան «Հայոց պարմություն» առարկայի ուսուցչուհի Ռիդա Բոյախչյանը (Երևանի թիվ 62 ավագ դպրոց), «Հայոց լեզու և գրականություն» առարկայի ուսուցչուհի Նինել Սարգսյանը (ՆՏ Սյունիքի մարզ, Կապանի թիվ 2 ավագ դպրոց), «Ֆիզիկա» առարկայի ուսուցիչ Հրահայր Մուղդայանը (ՆՏ Տավուշի մարզ, Բերդավանի միջնակարգ դպրոց) և Վանաձորի թիվ 1 դպրոցի դասվար Գայանե Թամազյանը (ՆՏ Լոռու մարզ): Երկրորդ մրցանակ ստացան յոթ, իսկ երրորդ մրցանակ՝ պասնջորս ուսուցիչներ:

Միջոցառման ավարտին ազգային և հոգևոր երգերի կատարումներով ելույթ ունեցան Արարաբյան հայրապետական թեմի «Զանգակներ» (խմբավար՝ Շահեն Քեշիշյան) և Էջմիածնի «Հրաչ և Սյուզան Թուֆայան» Հայորդյաց փան (խմբավար՝ Հասմիկ Պողոսյան) երգչախմբերը:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԻՍԿԱՆԱՅԻ ԿԱԹՈՒԽ ՈՒՆԵՍԱՎՈՐՆԵՐԻ

Նոյեմբերի 27-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբելյան Բ. Ծայրագույն Պարբիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց իսպանացի կաթոլիկ ուխտավորների՝ ողևկցությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում Իսպանիայի Թագավորության պարվավոր հյուպարոս Արմինե Ադամյանի:

Հանդիպման սկզբում փիլին Ադամյանը Վեհափառ Հայրապետին ներկայացրեց հյուրերին և նրանց այցելության նպատակը, այն է՝ խորապես ճանաչել Հայաստանը որպես հարուստ մշակույթ ունեցող հնագույն թրիստոնյա երկիր:

Ողջունելով ուխտավորների այցը համայն հայության հոգևոր կենտրոն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին՝ Նորին Սրբությունը նրանց ներկայացրեց Հայ Եկեղեցու պարմությունը: Անդրադառնալով հայ ժողովրդի կյանքում Հայոց Եկեղեցու ունեցած առանձնահատուկ դերակատարությանը, Մայր Աթոռի քարոզչական գործունեությանն ու հոգևոր-կրթական աշխատանքներին՝ Վեհափառ Հայրապետն ընդգծեց Եկեղեցու առաքելության կարևորությունը հարկապես բազում մարտահրավերներով լի ներկա ժամանակաշրջանում:

Այնուհետև Ամենայն հայոց Կաթողիկոսը պարասխանեց ուխտավորների հարցերին, որոնք վերաբերում էին հայ եւ Կաթոլիկ Եկեղեցիների հարաբերություններին, հասարակության հոգևոր կյանքին ու հայոց ցեղասպանության ճամաչման եւ դարապարման գործընթացին:

ՆՈՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն հայոց Կաթողիկոսի փնտրիչությամբ կարարվել են մի շարք եկեղեցականների նոր նշանակումներ:

Մայր Աթոռի միաբաններ հոգեշնորհ Ս. Նարեկ վարդապետ Ավագյանը եւ հոգեշնորհ Ս. Պերոս աբեղա Ազարյանը հոգևոր ծառայության են նշանակվել Էրաքի հայոց թեմում:

Հոգեշնորհ Ս. Եղիշե վարդապետ Ավերիսյանը, ազարվելով հայ Եկեղեցու Երիտասարդաց միավորման հոգևոր պարասխանապրոփ պարականություններից, ծառայության է կոչվել Շվեդիայի հայոց համայնքում՝ Կենտրոնական Երոպայի եւ Շվեդիայի հայրապետական Պապվիրականության հայրապետական պապվիրակի պաշտոնակարարի իշխանության ներքո:

Հոգեշնորհ Ս. Կարապետ վարդապետ հարությունյանն ազարվել է Գուգարաց թեմում սրանձնած պարականություններից եւ ծառայության կոչվել Փրանսիայի հայոց թեմում:

ԿԱՐԳԱՆՈՒՅԾ Է հՈՉԱԿՎԵԼ Ս. ՆՇԱՆ ԱԲԵՂԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԸ

Նոյեմբերի 15-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն հայոց Կաթողիկոսի հայրապետական փնտրիչությամբ կարգադրված է հռչակվել Ս. Նշան աբեղա Պերոսյանը (Ռուսաստանի եւ Նոր Նախիջևանի հայոց թեմ): Տնօրինության համար հիմք է ծառայել հայր Նշանի՝ եկեղեցական ծառայությունից հրաժարվելու մասին դիմումը:

Կարգադրված հռչակված եկեղեցականն այսուհետ կդասվի աշխարհականների շարքերը՝ Արմեն Պերոսյան ավագանի անունով:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

ՆԱՅԻՐԱԴԵՏԱԿԱՆ ԳՆԱՆԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

«ՍՈՒՐԲ ՆԵՐՍԵՍ ՇՆՈՐԱԿԻ» ՇՔԱՆՇԱՆԻ Է ԱՐԺԱՆԱՅԵԼ

Մաքսյան Ժակ (Նոդկասարանի և Ծայրագույն Արևելքի Նայրապերական պար-վիրակություն)

ՕՐՆՈՒԹՅԱՆ ԳՐԵՐԻ ԵՆ ԱՐԺԱՆԱՅԵԼ

Արթուր Մելքոնյան (Գուգարաց թև)

Նովսեփ Մելքոնյան (Գուգարաց թև)

Արթակ Մելքոնյան (Գուգարաց թև)

Նովհաննես Միրիճյան (Արգենտինայի թև)

Վարդան Ղազարյան (Արմավիրի թև)

Գարեգին ալ. քին. Գասպարյան (ԱՄՆ Արևելյան թև)

Ավստրիայի եկեղեցական համայնք (Կենտրոնական Եվրոպայի պարավիրակույթ-յուն)

Արամայիս Քամալով (Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թև)

Գրիգոր Մելքոնյան (Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թև)

Ռուբեն Մուկիջանյան (Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թև)

Գարի Մարտիրոսյան (Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թև)

Արսյոն Մելքոնյան (Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թև)

Վրույր Գրիգորյան (Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թև)

Արթակ Մելքոնյան (Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թև)

Վարուժան Սարգսյան (Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թև)

Նամկեր Միրզոյան (Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թև)

Ալեքսեյ Յուզբաշյան (Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թև)

Ալեքսեյ Զուն (Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թև)

ՄԱՀԱԴԻՐՈՒՄԱՎԳՈՒՄ

Ի ՏԷՐ ՆԱԽԳԵԱՒ Տ. ՍԱՐԳԻՍ ԱՐԵՂԱՅ ԱՅՎԱԶԵԱՆԸ

Նոյեմբերի 6-ին 58 տարեկան հասակում վախճանվել է Մայր Աթոռի միաբան, Կոտայքի թեմի Թեղենիքի Սրբոց Նահապետկաց եկեղեցու հոգևոր հովիվ Նոգեշնորի Տ. Սարգիս արեղա Այվազյանը:

Նայր Սուրբի անժամանակ վախճանը մեծ ցավ է Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբանության համար:

Նայր Սարգիս արեղա Այվազյանը ծնվել է Ախալքալսկի շրջանի Ազավրեթ գյուղում 1955-ին:

1978 թ. ավարտել է ԵՊՆ Մեխանիկայի և մաթեմատիկայի ֆակուլտետը:

1981 թ. ավարտել է Մոսկվայի Պետական Նախարարների Մեխանիկայի և մաթեմատիկայի ֆակուլտետի ասպիրանտուրան և պաշտպանել է թեկ-

նածուական դիսերտացիան:

1982-1991 թթ. աշխատել է ԵՊՆ Մեխանիկայի և մաթեմատիկայի ֆակուլտետում՝ որպես գիտաշխատող:

1993-1995 թթ. աշխատել է «Գանձասար» աստվածաբանական հանդեսում:

2001-ից ծառայել է Ս. Գեղարդավանքում:

2002-2004 թթ. ուսանել է Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Բախանայից պատրաստման լսարանում:

2004 թ. հոկտեմբերի 3-ին ձեռամբ Տ. Նավասարդ արքեպիսկոպոս Կոնյանի ձեռնադրվել է սարկավագ:

2004-2006 թթ. ծառայել է ՆՏ Զինված ուժերում՝ որպես հոգևոր սպասավոր:

2006-2009 թթ. եղել է Ս. Գեղարդավանքի սարկավագ:

2009 թ. հուլիսի 19-ին ձեռամբ Տ. Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամյանի ձեռնադրվել է կուսակրոն բախնա:

2009 թ. սեպտեմբերից ծառայում էր Կոտայքի թեմի Թեղենիքի Սրբոց Նահապետկաց եկեղեցում՝ որպես հոգևոր հովիվ:

Նոյեմբերի 7-ին, ժամը 17.00-ին Աբովյանի Ս. Սյրեվանուս եկեղեցում քրեդի ունեցավ հոգեհանգստյան արարողություն՝ Նայր Սարգսի հոգու հանգստության համար: Նաջորդ օրը նույն եկեղեցում կատարվեց վերջին օծման արարողությունը:

Յիշարակն արդարոյն օրհնութեամբ եղիցի:

Ի ՏԷՐ ՆԱՆԳԵԱՒ Տ. ԱՐՍԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԲԵՐԲԵՐՅԱՆԸ

Նոյեմբերի 16-ի առավոտյան կյանքի 76-րդ տարում վախճանվեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի երիցագույն միաբաններից Գերաշնորհ Տ. Արսեն արքեպիսկոպոս Բերբերյանը:

Բազմավաստակ Սրբազան Հոր վախճանը մեծ կորուստ է Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու և նրա հավաքավոր զավակների համար:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ Գարեգին Բ. Ծայրագույն Պապրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, Գերազույն հոգևոր խորհուրդն ու Հայ Եկեղեցու ողջ հոգևորականաց դասը սգում են բարեհիշատակ Սրբազան Հոր մահը:

Նոյեմբերի 19-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբանական գերեզմանատարանը տեղի ունեցավ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի երիցագույն միաբաններից մեկի՝ Գերաշնորհ Տ. Արսեն արքեպիսկոպոս Բերբերյանի հուղարկավորության արարողությունը:

Վաղ առավոտյան Ս. Գայանե վանքում մատուցվեց Ս. Պատարագ: Պատարագիչն էր Մայր Աթոռի Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի տնօրեն, Արթիկի թեմի առաջնորդ Տ. Հովակիմ եպիսկոպոս Մանուկյանը: Սրբազան արարողության ընթացքում հանգուցյալ Տ. Արսեն արքեպիսկոպոս Բերբերյանի աճյունը դրվեց Ս. Խորանի առջև և կատարվեց Սրբազան Հոր վերջին օծման կարգը: Սրբալույս մյուռոնով օծվեցին Արսեն Սրբազանի ճակատը և աջ ձեռքը: Այնուհետև՝ Ողջույնի ժամանակ, Մայր Աթոռի միաբանները մոտեցան և Արսեն Սրբազանից սրացան վերջին ողջույնը:

Դամբանական խոսք ասաց պատարագիչ Հովակիմ Սրբազանը: Նա անդրադարձավ հանգուցյալ Սրբազանի կյանքին և գործունեությանը՝ նշելով, որ Սրբազան Հայրը տասնամյակներ շարունակ անձնուրաց կերպով ծառայեց Հայ Եկեղեցուն՝ իր նկատելի ներդրումն ունենալով մասնավորաբար հայ եկեղեցական երաժշտության բնագավառում, ինչպես նաև՝ հովվական ու հասարակական մի շարք այլ ոլորտներում: Այսպես Հովակիմ Սրբազանն իր խոսքում ավելացրեց, որ Արսեն արքեպիսկոպոս Բերբերյանը, աստվածային նախախնամության առաջնորդությամբ ծառայելով Հայ Եկեղեցու ամենից ծանր՝ խորհրդային կարգերի ժամանակ, կարողացավ իր անկտրում հավաքել շնորհիվ լավ օրինակ հանդիսանալ բազում հոգևորականների համար: Խոսքի վերջում Հովակիմ եպիսկոպոս Մանուկյանը Սրբազան Հոր վախճանի կապակցությամբ Հայ Եկեղեցու հոգևորականաց դասի և բարեպաշտ հավաքացյալների անունից իր ցավակցությունը հայտնեց Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. Հայրապետին և երջանկահիշատակ Արսեն Սրբազանի հարազատներին:

Իսկ Ս. Պատարագի ավարտին, նախագահությամբ Ոսկրախնայի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Բունիաթյանի, կատարվեց հանգուցյալ Սրբազանի թաղման կարգը: Տ. Արսեն արքեպիսկոպոս Բերբերյանի աճյունն ամփոփվեց Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբանական գերեզմանատարանը:

Հուղարկավորությանը մասնակցում էին Հայ Առաքելական Եկեղեցու թեմակալ առաջնորդներ, Մայր Աթոռի միաբաններ, փարբեր թեմերի հոգևոր սպասավորներ, հավաքացյալներ, ինչպես նաև Սրբազան Հոր մոտերիմները և հարազատները:

Ֆիշտական արդարոյն օրհնութեամբ եղիցի: